

Huismussen in Delft in 2009

K. Mostert en B. Vastenhouw

20 januari 2010

Figuur 1: *Huismus (Passer domesticus)* - foto: B. Vastenhouw.

1 Inleiding

In Delft is het huismussenbestand de afgelopen jaren flink teruggelopen, zoals bijna overal in Nederland. Vanwege de sterke landelijke achteruitgang is de huismus in 2004 zelfs op de rode lijst geplaatst.

In het voorjaar van 2007 is het plan ontstaan om Delft en het buitengebied rondom de stad te inventariseren op huismussen [1]. Het is de bedoeling dat het onderzoek inzicht geeft in hoeveel huismussen er momenteel voorkomen in Delft, hoe deze zijn verspreid over de stad en of de populatie nog steeds achteruit gaat of stabiliseert. De looptijd van het onderzoek is vooralsnog vijf jaar. Doel is dat vijf jaar tellingen van broedgevallen van de huismus in Delft een betrouwbare trend zullen opleveren. Jaarlijks zal verslag worden gedaan van de resultaten.

2 Onderzoeksmethode

In het voorjaar van 2009 werden in diverse wijken in Delft alle straten afgezocht naar zingende mannetjes huismussen. Elk roepend mannetje werd als een territorium (broedgeval) beschouwd en ingetekend op een digitale kaart en ingevoerd in een databank.

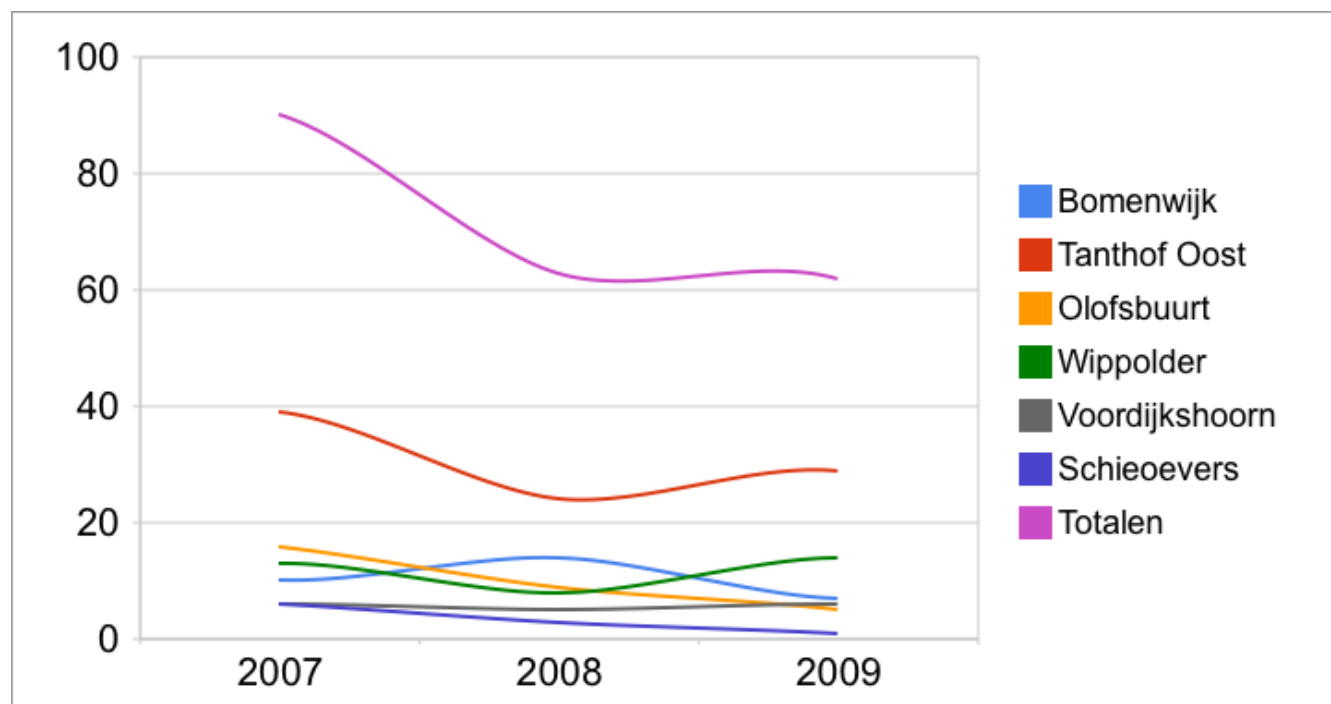
In 2007 vond een totaaltelling plaats van Delft en omstreken. Sindsdien worden een aantal deelgebieden jaarlijks gevolgd om te kijken hoe de stand zich ontwikkelt. De deelgebieden zijn zo gekozen dat deze representatief zijn voor de algehele stand in de bebouwde kom van Delft.

3 Resultaten

De teruggang van het aantal broedgevallen tussen 2007 en 2008 was opvallend. De resultaten van 2009 laten in sommige wijken een licht herstel zien, terwijl de wijken rond de binnenstad, zoals de Schieoevers en de Olofsbuurt nog steeds een achteruitgang laten zien. Het totaal aan broedgevallen in 2009 is vergelijkbaar met 2008 (zie Tabel 1 en Figuur 2).

Wijk	2007	2008	2009
Bomenwijk	10	14	7
Binnenstad	0	0	0
Olofsbuurt	16	9	5
Voordijkshoorn	6	5	6
Schieoevers	6	3	1
Wippolder	13	8	14
Tanthof Oost	39	24	29
Totalen	90	63	62

Tabel 1: Broedgevallen per wijk sinds 2007

Figuur 2: Na een sterke daling tussen 2007 en 2008 lijkt het totaal aan broedgevallen in 2009 vergelijkbaar aan 2008.

In de binnenstad was de huismus als broedvogel reeds vorig jaar verdwenen. Ook in 2009 kon hier nergens meer

een territorium worden ontdekt. Het laatste broedgeval werd in 2007 gevonden in de Hopstraat.

In de aangrenzende Olofsbuurt is de stand verder teruggelopen en het lijkt erop dat ook hier de mussen binnen enkele jaren zullen verdwijnen.

In de wijk Voordijkshoorn is de stand op hetzelfde, lage niveau gebleven.

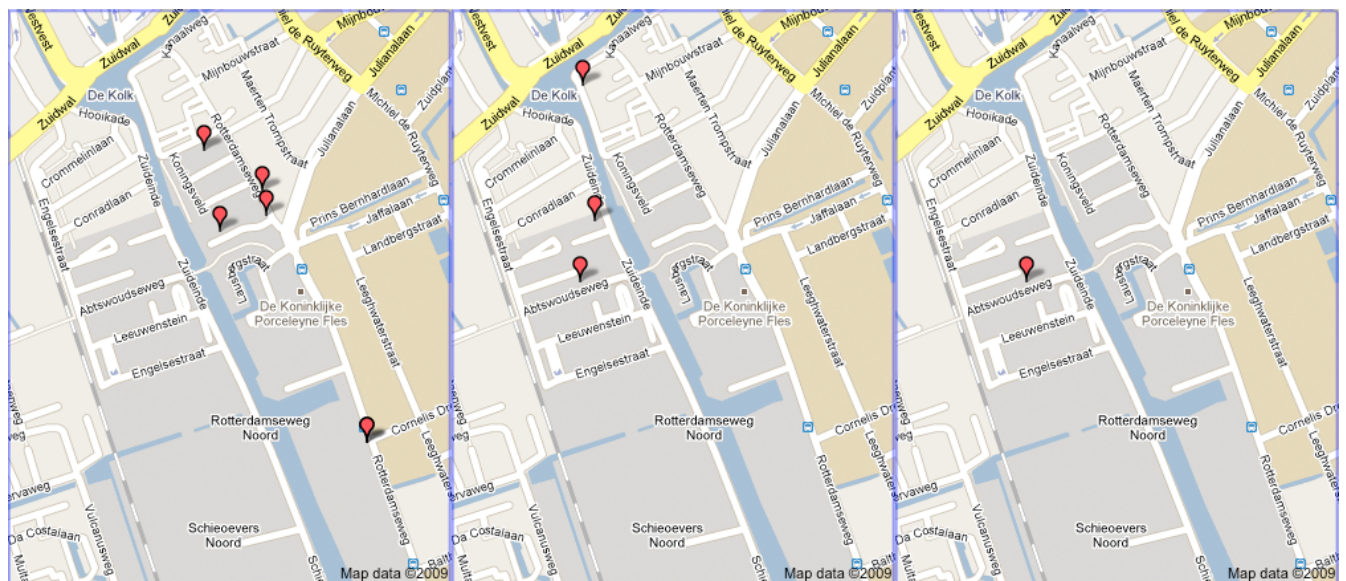
Het aantal huismussen in de Bomenwijk is dit jaar mede achteruit gegaan doordat er veel huizen zijn gesloopt. Hierdoor zijn enkele broedparen verdwenen en de werkzaamheden hebben wellicht ook een verstorend effect gehad op de aangrenzende delen met bebouwing.

Bij de Schieoevers werd in het voorjaar van 2009 nog slechts een broedgeval gevonden, in 2007 waren dat er nog zes. Als deze trend doorzet komen er in ook deze wijk in de nabije toekomst geen huismussen meer voor.

In de Wippolder werden dit jaar wat meer mussen geteld dan in 2008. Het is niet duidelijk waardoor dit herstel wordt veroorzaakt.

In Tanthof-Oost zijn nog steeds verrassend veel mussen aanwezig, maar de stand is sinds 2007 wel teruggelopen (met een licht herstel in 2009).

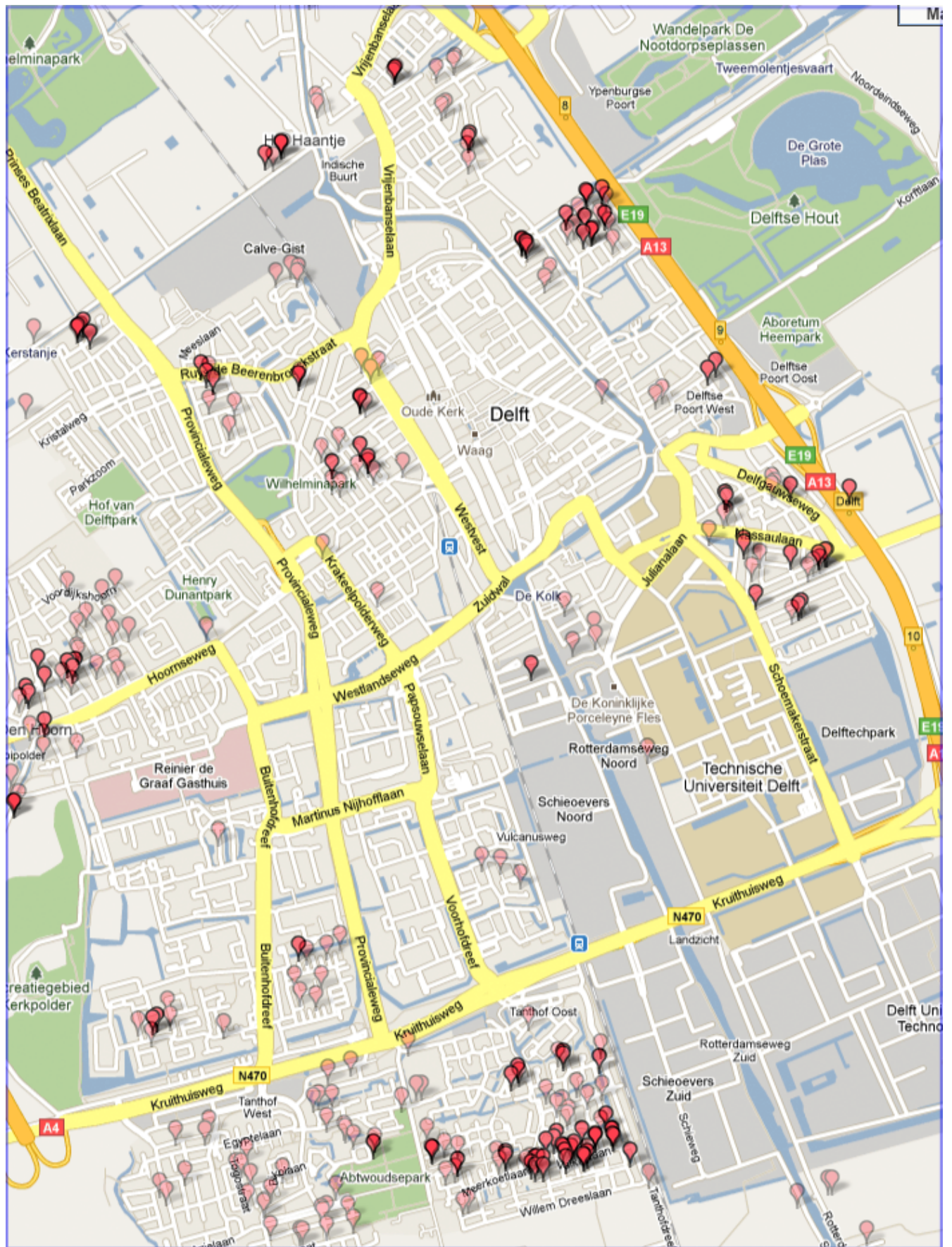
In Figuur 3 is te zien dat vooral in de gebieden rond de binnenstad, zoals de Schieoevers, de achteruitgang zich voortzet. De wijken aan de groene randen van de stad lijken het beter te doen (zie Figuur 4). In 2010 zal blijken of deze trend zich voortzet of dat de oorzaak van de verschillen gezocht moet worden in andere verschijnselen, zoals bijvoorbeeld een mogelijk "tel-effect".

Figuur 3: Het aantal broedgevallen van huismussen langs de Schieoevers in respectievelijk 2007, 2008 en 2009.

4 Voorlopige conclusies

- Het totaal aan broedgevallen in 2009 lijkt vergelijkbaar met 2008, maar in de wijken rond de binnenstad gaat de afname van de huismussenstand wel door (zie Figuur 2 en 3). De algemene trend sinds 2007 is er een van achteruitgang, ondanks een licht herstel in sommige wijken in 2009. Onderzoek in 2010 zal moeten uitwijzen of deze trend doorzet.
- Evenals in de voorgaande jaren lijkt in 2009 de bebouwing aan de rand van de bebouwde kom de meeste huismussen te herbergen. Dit geldt met name voor de Tanthof en de Wippolder, maar ook voor de Indische Buurt en de Bomenwijk (zie Figuur 4).

Figuur 4:

De kaarten van 2007 en 2009 over elkaar heen gelegd laten duidelijk zien dat de randen van de stad het beter doen dan bijvoorbeeld de binnenstad, de Schieoevers en de Olofsbuurt. In 2009 is echter Delft niet gebiedsdekkend geteld, wat bijvoorbeeld is te zien aan Tanthof-West, waar alleen de broedgevallen van 2007 zijn gemarkeerd.

Referenties

- [1] Mostert K. en Vastenhouw B., *Huismussen in de regio Delft*. 2007, Delft,
<http://121-120.ipact.nl:8080/natuur/mussen/>.